

2006-05-12

Enheten för Europeiska unionen

Kommenterad dagordning för rådet för allmänna frågor och yttre förbindelser den 15 maj 2006

ALLMÄNNA RÅDET

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. Godkännande av a-punktslistan

3. Resolutioner och beslut antagna av Europaparlamentet

Dagordningspunkten är en standardpunkt för anmälan av beslut m.m. från Europaparlamentets sessioner. Punkten avser sammanträdesperioden 3-6 samt 26-27 april 2006. Resolutioner och beslut innefattar bl.a. Irak, Darfur, biståndets effektivitet och korruptionen i utvecklingsländerna samt valet i Vitryssland.

4. Förberedelser inför Europeiska rådet 15-16 maj 2006: Första utkast till annoterad dagordning

Diskussionspunkt.

En första diskussion om dagordningen för Europeiska rådets möte den 15-16 juni kommer att äga rum.

Vid Europeiska rådet väntas framför allt frågor kring fördraget och andra frågor gällande förbättringar av unionens arbetssätt inom ramen för nuvarande fördrag, strategin för hållbar utveckling, effektivitet och samordning av EU:s utrikespolitik och utvidgningen tas upp på dagordningen.

5. Lunch med EU-ministrar

Under lunchen för Europaministrarna kommer två frågor att diskuteras. Den första handlar om ökad öppenhet i ministerrådets arbete. Sverige är en varm anhängare av ökad öppenhet i rådets lagstiftningsarbete. Den andra frågan avser temat "Communicating Europe". Detta tema har vid flera tillfällen tidigare varit föremål för informella diskussioner. En utgångspunkt för den här diskussionen torde vara en sammanfattande rapport som är baserad på de svar som medlemsstaterna lämnat på en enkät om åtgärder för att främja EU-debatten.

RÅDET FÖR YTTRE FÖRBINDELSER

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

2. Relationerna med västra Balkan

Beslutspunkt.

Västra Balkan kommer sannolikt att behandlas både i en kortare diskussion och i slutsatser vid GAERC. De ämnen som aviserats är övergången från den höge representantens kontor till ett EUSR-lett kontor i Bosnien-Hercegovina och möjligen en diskussion om de konstitutionella reformerna, de av EU-kommissionen avbrutna SA-förhandlingarna med Serbien och Montenegro, den förestående folkomröstningen i Montenegro samt regionalt samarbete. Vid sidan av GAERC förväntas även försvars- och utrikesministrarna gemensamt diskutera säkerhetssektorsreformer i Västra Balkan.

Slutsatserna om Bosnien förväntas stödja påbörjandet av planeringen av övergången till ett EUSR-lett kontor och eventuellt uppmuntra de bosniska parterna att fortsätta arbetet med konstitutionella reformer. Slutsatserna om Serbien och Montenegro förväntas beklaga det bristande samarbetet med ICTY, stödja beslutat att avbryta SA-förhandlingarna och åter uppmana till gripande av misstänkta krigsförbrytare ännu på fri fot. Slutsatserna förväntas även understryka vikten av en korrekt och demokratiskt genomförd folkomröstning om självständighet i Montenegro den 21 maj. Slutsatserna förväntas även understryka behovet av stärkt regionalt samarbete och välkomna Kroatien som nytt ordförandeland för organisationen South-East European Cooperation Process (SEECP). SEECP är en politisk sammanslutning av regeringarna på Västra Balkan. SEECP:s uppgift är att fördjupa det regionala samarbetet och bidra till EU-närmandet.

3. EU-Ryssland toppmötesförberedelser

Diskussionspunkt.

Toppmöten med Ryssland äger rum två gånger per år. Vårens toppmöte under det österrikiska ordförandeskapet äger rum i Sotji i södra Ryssland den 25 maj under värdskap av president Putin. Från EU:s sida kommer Österrikes förbundskansler Schüssel och utrikesminister Plassnik att delta, liksom SG/HR Solana, EU-kommissionens ordförande Barroso och kommissionärerna Ferrero-Waldner och Mandelson. Läget inom de fyra samarbetsområdena ("four common spaces") kommer att diskuteras. Fokus väntas ligga på energifrågorna och på internationella frågor, inte minst det gemensamma närområdet. Man förväntas slå fast att det nuvarande partnerskaps- och samarbetsavtalet ska fortsätta att gälla till dess att det ersatts, och uttrycka en ambition om att ingå ett nytt rättsligt avtal framöver.

Regeringen avser verka för att frågor om situationen för de mänskliga rättigheterna i Ryssland och inte minst i norra Kaukasien/Tjetjenien tas upp. Regeringen förordar att det gemensamma närområdet, inklusive de frusna konflikterna och synen på utvecklingen i Vitryssland, diskuteras. Regeringen anser också att energisamarbetet är centralt.

4. Irak

Diskussionspunkt. Ev. beslutspunkt.

GAERC förväntas inrikta diskussionen på utvecklingen i Irak och eventuellt anta rådsslutsatser. Regeringsbildningen i Irak har sedan flera månader gått i stå, men i och med utnämningen av den shiamuslimske premiärministern Nuri Kamal al-Maliki finns förutsättningar för att få till stånd en bred regeringskoalition. Utmaningarna förblir dock många. Det sektaristiska våldet fortsätter med oförändrad styrka, samtidigt som också framsteg kan noteras. Det är angeläget att EU bidrar till att stödja de demokratiska krafterna i Irak. EU söker genom olika insatser att bidra till en positiv utveckling, bl.a. genom rättstatsinsatsen EUJUST LEX.

Regeringen ser fortsatt med oro på utvecklingen i Irak. Den fördröjda regeringsbildningen har haft en negativ inverkan på den redan allvarliga säkerhetssituationen. En nationell samlingsregering är nödvändig för den fortsatta demokratiska processen och för att förbättra det irakiska folkets levnadsförutsättningar.

5. Iran

Sannolikt en diskussions- och beslutspunkt.

IAEA:s generaldirektör, Mohamed ElBaradei, lämnade den 28 april en rapport om Iran till FN:s säkerhetsråd och IAEA:s styrelse.

Rapporten visar att Iran inte hörsammat omvärldens uppmaningar om att bygga förtroende genom att ta ett antal steg, inte minst frysning av sin anrikning av uran. Konkreta bevis för att Iran eftersträvar kärnvapen saknas fortfarande, men IAEA kan heller inte, trots tre års utredning, slå fast att misstankarna om detta saknar grund. I FN:s säkerhetsråd pågår nu diskussioner på basis av ett resolutionsutkast som lagts fram av Storbritannien och Frankrike, vilket återupprepar de krav som ställs på Iran.

Rådet kan väntas anta slutsatser som bl a beklagar att Iran inte hörsammat säkerhetsrådets och IAEA:s uppmaningar.

Vid föregående rådsmöte inledde EU:s utrikesministrar under ledning av den höge representanten en diskussion om hur EU:s relationer med Iran kan utvecklas positivt i ett läge där landet fullt ut samarbetar med IAEA och hörsammar säkerhetsrådets uppmaningar.

6. Fredsprocessen i Mellanöstern

Beslutspunkt. Rådsslutsatser förväntas.

Rådet förväntas diskutera EU:s förhållningssätt till den Hamas-ledda regeringen, inklusive frågan om kontakter med den palestinska myndigheten. Kommissionen har beslutat att tillfälligt frysa det bistånd som kanaliseras till eller via den palestinska myndigheten, eftersom den palestinska regeringen inte uppfyllt Kvartettens och EU:s kriterier: att erkänna Israels rätt att existera, ta avstånd från våld och hålla ingångna avtal. Kvartettens fortsatta roll förväntas diskuteras mot bakgrund av Kvartettmötet den 9 maj.

Rådet förväntas diskutera hur EU kan bistå den palestinska befolkningen i ljuset av återkommande rapporter om en förestående humanitär kris. Den svenska regeringen anser det angeläget att motverka en humanitär kris och förespråkar därför en långsiktig stegvis politik som ställer tydliga krav på den Hamasledda regeringen. Kontrollmekanismer som möjliggör fortsatt stöd och som förhindrar att medel går till fel syften bör skyndsamt inrättas.

Rådet förväntas vidare beröra det politiska läget i Israel efter den nya israeliska koalitionsregeringens tillträde och möjligheterna att påverka Israel att arbeta för en positiv utveckling. Av avgörande betydelse på kort sikt är att Israel överför inestående palestinska tull- och momsmedel.

7. Afrika

Diskussionen förväntas dels innefatta en redogörelse för det senaste trojkamötet mellan EU och AU på ministernivå i Wien den 8 maj, dels beröra den kritiska situationen i Sudans provins Darfur samt också beröra EU:s Afrikastrategi. Rådet förväntas anta slutsatser om Sudan.

Ordförandeskapet kommer att avrapportera från det senaste trojkamötet mellan EU och AU på ministernivå i Wien den 8 maj. Sådana möten genomförs två gånger per år.

EU-Afrika dialogen inleddes formellt i samband med stats- och regeringschefernas möte i Kairo i april 2000. Det andra toppmötet som är planerat att äga rum i Lissabon har skjutits på framtiden p.g.a. oenighet om Zimbabwes deltagande. Dialogen har fortsatt i trojkaformat på utrikesministernivå.

Läget i Darfur är ytterst allvarligt, med ett försämrat säkerhetsläge, fortsatta övergrepp mot civilbefolkning och internationella aktörer samt omfattande humanitära behov. Efter mer än två års fredsförhandlingar om Darfur i Abuja under ledning av den Afrikanska Unionen (AU) undertecknades den 5 maj ett fredsavtal mellan Sudans regering och en av grenarna i SLM (Sudan Liberation Movement), en av de viktigaste rebellgrupperna i Darfur. Fredsavtalet utgör ett genombrott och är ett viktigt framsteg mot ökad säkerhet för befolkningen i Darfur. Samtidigt är risken för bakslag och fortsatt konflikt överhängande. Ökade ansträngningar krävs nu för att förmå övriga parter i konflikten att ansluta sig till fredsavtalet och för att möjliggöra ett snabbt genomförande av avtalet. Fredsavtalet bör öka förutsättningarna för att Sudans regering godkänner ett FN-övertagande i Darfur och därmed möjliggöra intensifierade förberedelser för FN med stöd av det övriga internationella samfundet.

8. (Ev.) Nepal

Diskussionspunkt. Eventuellt kommer rådsslutsatser att antas.

Diskussionen förväntas fokusera på den senaste tidens utveckling i landet och hur EU kan stödja processen att återinföra demokrati. Nyckelfrågor är

hur den demokratiska sju-partiskoalitionens färdplan mot demokrati och fred kan genomföras samt hur fredsprocessen med maoiströrelsen kan komma att utvecklas.

9. (Ev.) WTO/DDA

Informations-/diskussionspunkt.

Kommissionen kommer att informera rådet om läget i Doharundan. Nyligen enades WTO:s medlemmar om att skjuta på tidsgränsen 30 april för beslut om riktlinjer för de centrala förhandlingarna om jordbruks- och industrivaror. Anledningen var att medlemmarna stod alltför långt ifrån varandra i sak. Inget nytt datum har fastställts, men det råder samförstånd om att förhandlingarna måste intensifieras. Ett genombrott behövs senast i juni/juli om förhandlingarna ska kunna avslutas som planerat under detta år.

Parallellt med de intensiva förhandlingarna i Genève diskuteras Doharundan kontinuerligt i olika möten på politisk nivå. För att Doharundan ska kunna avslutas i år måste nyckelaktörer som EU, USA, Brasilien och Indien ta ett stort ansvar. Jordbruksförhandlingarna är centrala och styr utvecklingen på övriga områden. Samtidigt är jordbruket och framförallt frågan om ökat marknadstillträde mycket känslig för många MS.

Sverige fortsätter verka för att EU ska delta aktivt och konstruktivt på alla områden, inklusive på jordbruket, för att nå ett ambitiöst slutresultat med öppnare och mer rättvisa handelsregler. Prioriterade förhandlingsområden för SE är jordbruk, industrivaror, tjänster, handelsprocedurer, antidumpning samt utvecklingsfrågorna i vid bemärkelse.

Försvarsministrarnas session

a) Europeiska försvarsbyrån (EDA)

Besluts punkt. Rådet kommer att anta rådsslutsatser avseende EDA:s verksamhet.

Vid mötet förväntas rådet att notera en rapport från GS/HR Javier Solana om arbetet i Europeiska försvarsbyrån (European Defense Agency) och välkomna de framsteg som gjorts. Vid mötet kan det förväntas att försvarsministrarna kommenterar rapportens innehåll.

b) Resurser

Beslutspunkt. Rådet förväntas anta rådsslutsatser.

Vid mötet förväntas GAERC (försvarsministrar) att notera en framstegsrapport avseende förmågeutvecklingsarbetet (Single Progress Report), inklusive en offentlig sammanfattning av framstegsrapporten (Capability Improvement Chart).

Framstegsrapporten produceras var sjätte månad och behandlar utvecklingen av EU:s militära förmåga och redovisar de aktiviteter som genomförts sedan den senaste rapporten från november 2005. Som en bilaga till framstegsrapporten utarbetas alltid en offentlig sammanfattning över vilka framsteg som åstadkommits i fråga om tidigare identifierade brister.

Vidare förväntas SG/HR Javier Solana att ge en lägesrapportering om genomförandet av förslagen i den rapport som noterades av Europeiska rådet i december 2005 avseende uppföljning från det informella mötet i Europeiska rådet i oktober 2005 (Hampton Court) vad gäller utvecklingen av EU:s krishantering.

Därutöver förväntas ordföranden i EU:s militärkommitté ge en övergripande information om det löpande arbetet avseende EU:s militära kapacitetsutveckling.

Vad gäller snabbinsatsutveckling och EU Battlegroups förväntas Rådet notera det positiva resultat som uppnåddes vid koordineringskonferensen den 3 maj, vilket lägger grunden för att EU skall kunna uppnå full operativ förmåga från 2007.

Rådet förväntas också att uppdra till EU:s försvarsbyrå att identifiera möjliga lösningar för att avhjälpa bristen på strategisk flygtransport och koordinera arbetet mellan de medlemsstater som intresserade av att bidra till sådana lösningar. Som ett inledande steg kommer en inventering av medlemsstaternas flygtransportbehov att genomföras.

c) Operation EUFOR RD Kongo

Informationspunkt.

Vid mötet förväntas den operativa chefen redovisa planeringsarbetet inför en EU-ledd krishanteringsinsats i den Demokratiska Republiken Kongo. Operationsplanen är under utarbetande och förväntas antas den 29 maj. Sverige planerar att bidra till operationen.

Gemensam session utrikes- och försvarsministrar

a) Kris- och beredskapshantering

Diskussionspunkt.

Diskussionen kommer sannolikt att äga rum i närvaro av Michel Barnier, tidigare fransk utrikesminister och EU-kommissionär, som har fått i uppdrag av Kommissionen att ta fram en rapport om EU:s roll och resurser i katastrofer och kriser i tredje land. Diskussionen kan väntas fokusera på både hur EU kan bistå sina medborgare i sådana situationer och de resurser, inklusive militära, som medlemsstaterna kan bidra med. Regeringen ser det som angeläget att EU utreder och den roll och de bidrag unionen har i sådana situationer.

b) Civil-militär samverkan

Diskussions- och beslutspunkt.

I juli 2005 tog Storbritannien, Österrike och Finland ett gemensamt initiativ för att lägga grunden för en förbättrad civil-militär samverkan i samband med hantering av komplexa kriser inom ramen för den europeiska säkerhets- och försvarspolitiken (ESFP). I initiativet anges tre frågor som skall utgöra utgångspunkten för arbetet under respektive ordförandeskap: allomfattande planering av operationer (UK), ledning av operationer (AT) samt resultatutvärdering och kapacitetsutveckling (FI). Under det österrikiska ordförandeskapet har ett ramdokument (Framework document) utarbetats som behandlar en rad olika aspekter av ledning av operationer. GAERC väntas anta rådslutsatser om arbetet med civil-militär samverkan.

c) Säkerhetssektorsreform

Beslutspunkt.

Som uppföljning till ett seminarium i Wien i februari om säkerhetssektorreform i Västra Balkan cirkulerade ordförandeskapet ett dokument, "EU Presidency note on Security Sector reform in the Western Balkans", om övergripande strategi för regionen på detta område. Olika arbetsgrupper har diskuterat dokumentet och GAERC väntas anta rådslutsatser om det färdiga dokumentet.

I anslutning till mötet

Trojkamöte med OSSE

I anslutning till GAERC hålls ett EU-OSSE-trojkamöte. Ett ökat informationsutbyte och konsultationer äger rum mellan EU och OSSE. Detta är en av dessa gemensamma mötesformer. I övrigt besöker KUSP-trojkan Wien under varje halvår för konsultationer med OSSE-trojkan, och EU:s särskilda representanter kommer ofta till Wien för att framträda i Permanenta rådet samtidigt med OSSE:s missionschefer. Vid EU-OSSE-trojkamötet brukar samarbetet EU-OSSE diskuteras och olika gemensamma frågor tas upp.

EU och Gulfstaternas samarbetsråd

I anslutning till allmänna rådet äger den 15 maj det årliga ministermötet rum mellan EU och Gulfstaternas samarbetsråd, GCC (Gulf Cooperation Council).

Dessa s.k. gemensamma råd sker i enlighet med samarbetsavtalet från 1988. Den viktigaste frågan mellan EU och GCC är de mångåriga förhandlingarna om ett brett frihandelsavtal. Ministrarna kommer att diskutera läget i dessa. I år väntas också planer på ett förstärkt samarbete på energi-, utbildnings-, vetenskaps- och miljöområdena att lyftas fram. Vidare skall politiska frågor av gemensamt intresse diskuteras såsom utvecklingen i Mellanöstern, Irak, Iran och Gulfregionen. Även internationella frågor som terrorism, mänskliga rättigheter och ickespridning står på dagordningen. En gemensam kommuniké väntas bli antagen.

Europeiska försvarsbyråns styrelsemöte

Försvarsbyråns styrelse förväntas diskutera frågor med koppling till forskningsprojekt och forskningsfrågor, förmågeutveckling inklusive ledningsfrågor, strategisk flygtransport och lufttankning samt en uppförandekod för upphandling av försvarsmateriel.

Försvarstrojka med Norge, Turkiet, Island, Kroatien och FYROM

Mötet syftar till att informera inbjudna länder om resultat av försvarsministermötet. Sverige deltar inte i detta möte.

EU-Ukraina samarbetsråd

Mötet har på begäran av Ukraina skjutits på framtiden då man vill avvakta bildandet av en ny regering.

EU-Algeriet Associeringsrådsmöte

Associeringsavtalet mellan EU och Algeriet trädde i kraft den 1 september 2005. Associeringsrådsmötet den 15 maj är därför det första som hålls med Algeriet och det är första gången som relationerna mellan EU och Algeriet diskuteras i den nya, omfattande ramen för samarbete som avtalet lägger grunden för. I EU:s deklaration görs en översyn av de viktigaste frågorna i samarbetet. Stort utrymme ägnas åt den politiska dialogen, reformprocessen och situationen vad gäller mänskliga rättigheter och demokrati. En genomgång görs även av frihandelsdelen av avtalet där ikraftträdandet innebär att överenskomna tullreduktioner påbörjats.